

הרואה כתם פרק שמיני נדה

עין משפט נר מצוה

א א מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין (סגנ לאון
קיל) טושיע יוד יוד יוד קל
סעי' י:
ב ב מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין סגנ לאון
קיל טושיע יוד יוד יוד קל סעי'
יא א וספי' י:
יא ג ד ה מיי שם הלין
טושיע שם ספי' יא:
יב ו מיי שם הלין טושיע
שם ספי' ט:
יג ז טושיע שם ספי' לב:
יד ח מיי שם הלין לא טושיע
טושיע שם ספי' יא:
טו שם מיי שם הלין ז טושיע
טושיע שם ספי' מ:

תוס' הרא"ש

פירך מינה תחילה: על
כתיבה איה תולה. וא"ת
דילמא לקולא דקא אכל
לחומרא כמו על גודלה
מחוקינן טומאה ממקום
למקום. וי"ל הו"ל דכל עיקר
כתמים הם מדרבנן
ומקילינן בהו כדתנן
בפירקין אי מחוקינן דם
ממקום למקום לחומרא
ה"ה לקולא. והימיה ליפירך
ממתניין שלא כנגד בית
התורפה טהורה ולא אמרינן
שמה ברקא בחז ד"א ונגעה
בבשרה שלא כנגד בית
התורפה. וי"ל דאם איתא
דברקא בידה ומצאה טמא
היתה וזכרה שאין דרך אשה
לשכוח כשהיא בברקת
ומצאה עצמה טמאה. והא
דפריך בסמוך גבי דם טמא
דיאמר ברקא בחז ד"א
ונגעה באידין ד"א מכ"ש
פריך דבעלמ' אית לן
למימר הכי וכל מתניין הוה
עדי מקום:
זבן: פירש"י חבק מקום
מתחת הגידים שחובקים
היך והשוק ונגד אותו
חבק למטה עד פרסת גבלי'
ולמבלה עד אותו מקום קרוי
בפנים ומקום חבק היינו
ורחב הגידים מביעאי ליה
אי כלפנים אי כלחוץ.
וברוך פי' ששמעלין את
השוק באפנולא שיש להם
לולאות ומקום חיבור
הלולאות קרוי ליה חבק. עוד
פי' כשכופפת שוקה על
יריבה מה שמכוסה ס'
הבשר על ידי כפיפת השוק
על היך הוי מקום חבק על
שם שמחבקיין זה את זה:
בשורה היינו טיפין עשויין
כשורה דאי בלא טיפין היינו
כרצועה דקאמר בסמוך.
וטיפין טיפין היינו עשויין
בשינוי דאי לאו הכי למא
יש להסתפק בטיפין ורבינו
שמואל פירש כשורה היינו
הרבה שורות. וטיפין טיפין
מצינן לפרוש עשויין
כשורה או כשיר והא
דאמרינן בשיליה פירקין
טיפין טיפין אין מצטרפין
היינו כי נמצאו על הבגד
שיש לספק כל טיפה ברם
כ"ג. תימא מנא ליה דאחא
לאיתויי דילמא בבתח כי
אורחיה מיידי. וי"ל
מדקאמר האי לישנא ספק
טהור ספק טמא ולא קאמר
על בשורה ספק טמא משמע
דאחא לאשמועינן שום
חידוש בכחם משנות: לענין
דינא תנן. הקשה הרשב"י
לענין דינא נמי ימא כאן
נמצאו כאן חזו כדאמרינן
בשיליה המידוי גבי מומין
וגבי טיפפות. י"ל דהתם
נשתייה האשה מרשות האב
עצמה לרשות הבעל והפירו
מרשות המוכר לרשות
לוקח אבל הכא לא יצא
החלוק מרשות בעלת
החלוק דאינו ביד השנייה
בתורת מתנה ומכאן אלא
אומרת לו ברשותך גולדו

ברבי נחמיה דאמר כל דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא
לדני נחמיה כיון דדבר שהכתם בו טהור גם על האשה
לא גזרו טומאה והיא ו' משמיתא דבסמוך נתי ללא מקבלה טומאה
מ"מ מקבל טומאה כנגעים: א מודה שמואל שהיא בטמאה
מדרבנן. פי' הקונטרס דתלינן
דלמא ארנשה ולא ארעמה ואין
נראה דלפילו ממוקם לה שלא הרגישה
טמאה הואיל וראתה דם נדות ורז
אשי נמי מודה אדלשמאל היכא דלא
הרגישה טהורה מן התורה וטמאה
מדרבנן אלא אחי לפרושי דכי נמצא
אקרקה לטהורה אפילו מדרבנן:
וי' מחוקינן שמואה במקום אפקום.
וקשה דמאי פריך דודאי להקל
לא מחוקינן אצל להחמיר כי הכא
מחמירין דהכי אמר לקמן אין שונין
בטהרות להקל אצל לחומרא שונין
יש לומר כיון דכתמים דרבנן אי
איתא דתלינן להחמיר להקל נמי היה
לנו לתלות דבר שגאלי קאת אצל
לענין ממקום למקום שראוי רגילות
כל כך אמרינן לקמן בסמוך דלפילו
כתמים שונין לחומרא ולא להקל
תימא דליפרוך ממתניין שלא כנגד
התורפה טהורה ולא אמרין
שמה ברקא בחז ד"א ונגעה
בבשרה שלא כנגד בית
התורפה. וי"ל דאם איתא

דברקא בידה ומצאה טמא
היתה וזכרה שאין דרך אשה
לשכוח כשהיא בברקת
ומצאה עצמה טמאה. והא
דפריך בסמוך גבי דם טמא
דיאמר ברקא בחז ד"א
ונגעה באידין ד"א מכ"ש
פריך דבעלמ' אית לן
למימר הכי וכל מתניין הוה
עדי מקום:
זבן: פירש"י חבק מקום
מתחת הגידים שחובקים
היך והשוק ונגד אותו
חבק למטה עד פרסת גבלי'
ולמבלה עד אותו מקום קרוי
בפנים ומקום חבק היינו
ורחב הגידים מביעאי ליה
אי כלפנים אי כלחוץ.
וברוך פי' ששמעלין את
השוק באפנולא שיש להם
לולאות ומקום חיבור
הלולאות קרוי ליה חבק. עוד
פי' כשכופפת שוקה על
יריבה מה שמכוסה ס'
הבשר על ידי כפיפת השוק
על היך הוי מקום חבק על
שם שמחבקיין זה את זה:
בשורה היינו טיפין עשויין
כשורה דאי בלא טיפין היינו
כרצועה דקאמר בסמוך.
וטיפין טיפין היינו עשויין
בשינוי דאי לאו הכי למא
יש להסתפק בטיפין ורבינו
שמואל פירש כשורה היינו
הרבה שורות. וטיפין טיפין
מצינן לפרוש עשויין
כשורה או כשיר והא
דאמרינן בשיליה פירקין
טיפין טיפין אין מצטרפין
היינו כי נמצאו על הבגד
שיש לספק כל טיפה ברם
כ"ג. תימא מנא ליה דאחא
לאיתויי דילמא בבתח כי
אורחיה מיידי. וי"ל
מדקאמר האי לישנא ספק
טהור ספק טמא ולא קאמר
על בשורה ספק טמא משמע
דאחא לאשמועינן שום
חידוש בכחם משנות: לענין
דינא תנן. הקשה הרשב"י
לענין דינא נמי ימא כאן
נמצאו כאן חזו כדאמרינן
בשיליה המידוי גבי מומין
וגבי טיפפות. י"ל דהתם
נשתייה האשה מרשות האב
עצמה לרשות הבעל והפירו
מרשות המוכר לרשות
לוקח אבל הכא לא יצא
החלוק מרשות בעלת
החלוק דאינו ביד השנייה
בתורת מתנה ומכאן אלא
אומרת לו ברשותך גולדו

מקום חבק. פירש"י שהוא קפץ
היך והשוק וחבק הוא
מקום מתיחת הגידים שחובקים
היך והשוק פירש שנועלין
אנפולאות שיש בה לולאות ומקום חבור
הלולאות קרוי חבק ועוד פירש
שמתכסה השוק ע"י כפיפת השוק
על ירך שחובקיין זה את זה קרוי
מקום חבק: **בשורה** מהו.
אומר ר"י היינו טיפין טיפין דאי
מחזרת השורה יחד היינו לרועה
דבסמוך וטיפין טיפין היינו מעורבין
שאינו לא כשיר ולא כשורה והא
דאמר לקמן טיפין טיפין אין מצטרפין
היינו על הבגד והכא מיידי על צורה
דיש יותר לתלות דם מאכולת על
הבגד מעל צורה:

ויענין דינא תנן. וא"ת מדינא
נמי תמחייב השניה
לכנסו כדאמר בהמדיר (כתובות עו):
כל שגולד ספק צרשתו עליו להציא
ר"ח וי"ל כיון דאינה לשימה אלא צמורה שאלה אינה ממש
צרשתה ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם ירצה להוציא
יצא ר"ח אצל הכל לא תמחייב האחרונה לכנסו:
מאי
ר"ח וי"ל כיון דאינה לשימה אלא צמורה שאלה אינה ממש
צרשתה ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם ירצה להוציא
יצא ר"ח אצל הכל לא תמחייב האחרונה לכנסו:
מאי
ר"ח וי"ל כיון דאינה לשימה אלא צמורה שאלה אינה ממש
צרשתה ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם ירצה להוציא
יצא ר"ח אצל הכל לא תמחייב האחרונה לכנסו:
מאי

מדרבנן. דלמא ארנשה ולא ארעמה: רב אשי אמר. טעמא
דשמואל דאמר לעיל [ו:] דבקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה
אלא כרבי נחמיה ק"ל דאמר לא הוכירו חכמים גזרת כהן אלא על
דבר המקבל טומאה הלכך כל הגן
דשמואל לא אפיי בהרגשה כלל: אלא

רב ירמיה מרפאי. קבצלה למיזבתא
דלעיל ושני מודה שמואל כו'
ומדקבלה למיזבתא מכלל דטעמא
דשמואל משום הרגשה ואי משום
הרגשה מאי איריא קרקע אפילו
גלימא נמי דבקה בטלית וישנה עליה
ואחר כך מנאה דם טהורה שלא
הרגישה: צלוצרה. אם נמצא דם
כנגד תורפה יכולה לתלות זמנה
של צלוצרה שפעמים שנטה את צלוצרה
לפניה ונפול דם המכה על תחתית
חלוקה: על כפפה שאינה יכולה
לתלות. שאין דם בה מכתפה ונפול
לפניה אין תולה: ואין אומרים צידה
נעלסו. מנכה שכתפה והיא אחת
לפניה: עבד דמארמי. תתא אותו
מקום ודם נטוף עליו: על קשרי
אצבעותיה. היינו גב היד. והא גב
היד אפילו בשעת דליקה לא נגעה
מ"מ טמאה: לאו משום דאמרינן
גב דבקה באידין ידא ונגעה. יד שבדקה
על גב צדירתה: עד היכא. קרוי
פנים מעושי השוק ולא אמרינן דלדין
יניחו: עד מקום חבק. ספק.
וכמדומה לי שהוא קפץ היך והשוק
שקורין יר"ט וקאמר עד מקום
שהוא מתחיל קרוי פנים וחבק היא
מתיחת הגידין שחובקיין היך והשוק
יחד סמוך לאותו קפץ כמו (שבת דף
סד.) את הקילקי ואת החבק: כשיר.
לרעה צעגול כלמדי: משו. מי
מספקינן דם הנדה או לאו: כרצועה.
לאורך היך דהיינו אורחיה כשנופל
ושותת נעשה כרצועה: צמשיטא. עם
המכת דשמשון (שופטים עו) מתרגמינן
עם משמיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג
ונמצא דם על השתי: טיוול ופיסו.
כדרך ששפתה עד כשעו שהלכה
ושנה אי מתרמי שהטווי המוסך
שקורין אורדי"ר צא צין רגליה כנגד
אותו מקום טמאה: והפניא אין
שונין צטורות. גני מתעטף בטליתו
וטהרות וטמאות נצלו צפ"ק (לעיל דף
ה:) ספק נגע ספק לא נגע טהור
ואם אי אפשר אצל נגע טמא רבן
שמתנו צין גמליאל אומר אע"פ דלא
אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים
לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה
אמרו לו אין שונין צטורות דאף על
גב דהשתא לא מיתרמי דלמא
מעיקרא לא היה הכי: די אמרינן
אין שונין לולא. כגון שהיה דל"א
לו אר"כ נגע ואלא ואלא יקו וימלא
ליה שנה להקל אצל הכל חומרא הוא
דמסתמא טהורה דהא לא על צורה
ולא על חלוקה אשתכח והאי דאמר

תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה.
היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קרפה.
צדקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם: אם
נגע כתם: כנגד צים הסורפה של ארוכה. טמאה אף
ארוכה וכו' קרנה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קרנה טמאה
הראשונה: ולענין דינא. דכצום הכתם מן החלוק מנן דחצירתה תולה זה דלמרה אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה:
מתנה שאלה. ויע"ל דלא אמרינן כאן נמצאו וכאן הוי אלא שאם השני בא להוציא מיד הראשון כי התם שהוא בא להוציא האשה מביתו ולפוטרה בלא כתובה ולהוציאה מחזקה הילכך

תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה.
היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קרפה.
צדקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם: אם
נגע כתם: כנגד צים הסורפה של ארוכה. טמאה אף
ארוכה וכו' קרנה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קרנה טמאה
הראשונה: ולענין דינא. דכצום הכתם מן החלוק מנן דחצירתה תולה זה דלמרה אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה:
מתנה שאלה. ויע"ל דלא אמרינן כאן נמצאו וכאן הוי אלא שאם השני בא להוציא מיד הראשון כי התם שהוא בא להוציא האשה מביתו ולפוטרה בלא כתובה ולהוציאה מחזקה הילכך

תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה.
היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קרפה.
צדקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם: אם
נגע כתם: כנגד צים הסורפה של ארוכה. טמאה אף
ארוכה וכו' קרנה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קרנה טמאה
הראשונה: ולענין דינא. דכצום הכתם מן החלוק מנן דחצירתה תולה זה דלמרה אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה:
מתנה שאלה. ויע"ל דלא אמרינן כאן נמצאו וכאן הוי אלא שאם השני בא להוציא מיד הראשון כי התם שהוא בא להוציא האשה מביתו ולפוטרה בלא כתובה ולהוציאה מחזקה הילכך

תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה.
היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קרפה.
צדקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם: אם
נגע כתם: כנגד צים הסורפה של ארוכה. טמאה אף
ארוכה וכו' קרנה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קרנה טמאה
הראשונה: ולענין דינא. דכצום הכתם מן החלוק מנן דחצירתה תולה זה דלמרה אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה:
מתנה שאלה. ויע"ל דלא אמרינן כאן נמצאו וכאן הוי אלא שאם השני בא להוציא מיד הראשון כי התם שהוא בא להוציא האשה מביתו ולפוטרה בלא כתובה ולהוציאה מחזקה הילכך

תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה.
היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קרפה.
צדקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם: אם
נגע כתם: כנגד צים הסורפה של ארוכה. טמאה אף
ארוכה וכו' קרנה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קרנה טמאה
הראשונה: ולענין דינא. דכצום הכתם מן החלוק מנן דחצירתה תולה זה דלמרה אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה:
מתנה שאלה. ויע"ל דלא אמרינן כאן נמצאו וכאן הוי אלא שאם השני בא להוציא מיד הראשון כי התם שהוא בא להוציא האשה מביתו ולפוטרה בלא כתובה ולהוציאה מחזקה הילכך

א) [קמח נטן:] ט) [לעיל
ה:] א) שין נליל ד) ג) י
מהר"ם ויש חלוק בין די
הוא ענין בפני עצמו,
ט) ושני הטיב טמאה
במדרש דף עו: וע"ע תוס'
חולין נא. ד"ה המולא].

הגהות הב"ח

א) גב) מכה צלוצרה במקום
שחולל: ב) שם תולא איך
דבקה חלוקה. ג) י"ב ס"א
עצמה וחלוקה: ד) תוס'
ד"ה כ"י נחמיה וכו' והוא
משמיתא. י"ג ע"י צלוצרה
כפי האשה: ד) ד"ה ונמי וכו'
הוא מנן למפרך והא דאמר
בפ"ק דלא מחוקינן
טומאה ממקום למקום
כו' יש חלוק בין:

הגהות מהר"ב

א) תורה מודה וכו' וכו' אפי'
נמי מודה. י"ב ע"י שו"ת מהר"א
כו' או כרבי דכתיב דלא משמע
הוא וכו' וכו' ק"ל דף מה
ע"א ד"ה וטעם אכלה כדתי
כתמים ויע"ע עוד פי' קפץ
ס"ק ב':

לענין רש"י

יר"ט [יר"ט]. אחריו
הכרך.
אורדי"ר. להשתות (לפרוך
את חוטי השתי לקראת
האריגה).

מוסף רש"י

אינו מקבל כתמים. לומר
לא גזרו על כתמים (קמחו
טו). אין שונין בטהרות.
שמה כשעו נגע וקודם לכן
לא נגע. אף חלוק (שע"ל ה.)